Adroddiad i'r	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ac Archwilio
Dyddiad y Cyfarfod	8 Gorffennaf 2020
Aelod / Swyddog Arweiniol	Julian Thompson Hill
Awdur yr Adroddiad	Steve Gadd, Pennaeth Gwasanaethau Cyllid ac Eiddo
Teitl	Datganiad Cyfrifon Drafft 2019/20

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

I ddarparu trosolwg o'r Datganiad Cyfrifon drafft 2019/20 a'r broses sy'n sail iddo.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ac Archwilio wedi dirprwyo cyfrifoldeb i gymeradwyo'r cyfrifon archwiliedig y gobeithir y byddant yn cael eu cyflwyno ar 9 Medi 2019. Mae cyflwyno'r cyfrifon drafft yn rhoi arwydd cynnar o sefyllfa ariannol y cyngor a gall dynnu sylw at unrhyw faterion yn y cyfrifon neu'r broses cyn y cyfrifon yn cael eu harchwilio.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Nodi'r sefyllfa fel y'i cyflwynir yn y cyfrifon drafft (gweler Atodiad 1).

4. Manylion yr Adroddiad

Mae gan y cyngor ddyletswydd statudol i gynhyrchu datganiad o gyfrifon sy'n cydymffurfio â safonau cyfrifyddu cymeradwy. Rhaid i'r cyfrifon archwiliedig gael eu cymeradwyo'n ffurfiol gan aelodau etholedig ar ran y cyngor. Mae'r rôl hon wedi'i dirprwyo i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol. Mae'r cyfrifon drafft bellach wedi'u cwblhau ac fe'u llofnodwyd gan y Pennaeth Cyllid ar 15 Mehefin (3 Mehefin y llynedd). Mae'r cyfrifon drafft ar gael i'w harchwilio yn ôl yr angen a byddant yn agored i'r cyhoedd eu harchwilio rhwng 3 Awst a 28

Awst. Mae'r dyddiadau hyn yn hwyrach na'r arfer oherwydd y cyfyngiadau cyfredol sy'n gysylltiedig â Covid 19.

O ystyried rôl y Pwyllgor wrth gymeradwyo'r cyfrifon terfynol, mae'n fuddiol darparu diweddariad a throsolwg yn y cam drafft i'w hystyried cyn cyflwyno'r cyfrifon terfynol ym mis Medi.

Fel yr adroddwyd yn flaenorol i Lywodraethu Corfforaethol, mae'r dyddiadau cau statudol ar gyfer Llywodraeth Leol yn cael eu dwyn ymlaen fel y manylir yn y tabl isod:

	Current Dates	Interim Dates for SofA 2018/19 and 2019/20	Final Position from 2020/21
Final date on which the Chief Finance Officer must sign and date the statement of accounts	30th June	15th June	31st May
Date that council must approve and publish an audited statement of accounts	30th September	15th September	31st July

Tynnodd llawer o Awdurdodau Lleol sylw at y pwysau gwaith difrifol a orfodwyd gan yr ymateb ariannol i Covid 19 a buont yn lobïo am estyniad ffurfiol o'r dyddiad cau ar gyfer cyfrifon 2019/20. Er ei fod yn hwyr yn y broses derbyniwyd llythyr ar 30 Ebrill 2020 gan Lywodraeth Cymru at Gyfarwyddwyr Cyllid yn cadarnhau'r canlynol:

“Er mwyn darparu rhywfaint o sicrwydd a fframwaith ar gyfer cwblhau’r cyfrifon blynyddol, rydym yn argymell bod awdurdodau Cymru yn mabwysiadu amserlen ar gyfer cyfrifon 2019-20 yn unol â’r gofynion diwygiedig yn Lloegr. Bydd hyn yn gofyn am baratoi ac ardystio cyfrifon drafft erbyn 31 Awst 2020 a chyhoeddi cyfrifon archwiliedig terfynol erbyn 30 Tachwedd 2020 ar gyfer pob corff llywodraeth leol yng Nghymru. Byddem yn annog cynghorau i gymeradwyo'n gynharach lle bynnag y bo modd ac ymgysylltu â'u harchwilwyr i helpu i reoli'r pwysau cyffredinol ar Archwilio Cymru. Os ydyn nhw'n gweithio tuag at yr amserlen ddiweddarach hon, bydd angen i gyrff sicrhau eu bod nhw'n cyhoeddi'r hysbysiadau gofynnol fel y nodir yn y Rheoliadau. "

Ar ôl trafodaeth fewnol, penderfynodd Cyngor Sir Ddinbych geisio cadw at y dyddiadau cau gwreiddiol. Y newyddion da yw bod y Cyngor wedi cyflawni'r dyddiad cau statudol gwreiddiol ac felly wedi cynnal y cynnydd da tuag at gyflawni'r cyfrifon dros dro a therfynedig nas archwiliwyd fel y dangosir yn y tabl isod:

Statement of Accounts	Signed off by S151 Officer and passed to WAO
2015/16	21-Jun-16
2016/17	13-Jun-17
2017/18	15-Jun-18
2018/19	06-Jun-19 (target)
2019/20	15-Jun-20 (revised target)
2020/21	31-May-21 (mandatory)

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae cyhoeddi'r Datganiad Cyfrifon yn sail i stiwardiaeth ariannol a llywodraethu'r cyngor ac felly'n cefnogi holl wasanaethau a blaenoriaethau'r cyngor.

6. Beth fydd cost hyn a beth fydd ei effaith ar wasanaethau eraill?

There are no additional cost implications as a result of this report.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Barn broffesiynol y Swyddog Adran 151 yw nad oes angen Asesiad o Effaith ar Les ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Craffu ac eraill?

Mae gweithdrefnau a phrosesau'r cyngor sy'n sail i gynhyrchu'r cyfrifon yn cael eu hadolygu'n rheolaidd gan Swyddfa Archwilio Cymru. Daw barn broffesiynol o nifer o ddisgyblaethau eraill y tu hwnt i gyllid, megis cyfreithiol, prisio eiddo, AD a phensiynau.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn elfen allweddol o fframwaith llywodraethu'r cyngor. Mae'n bwysig bod aelodau etholedig yn cael sicrwydd bod y cyfrifon wedi'u cynhyrchu yn unol â'r safonau perthnasol a bod y broses sy'n sail i gynhyrchu'r cyfrifon yn gadarn. Mae'n braf iawn bod Datganiad Cyfrifon drafft wedi'i lofnodi erbyn y dyddiad cau gwreiddiol, sef 15 Mehefin. Mae hyn wedi cynnwys llawer iawn o waith caled ar draws y gwasanaeth cyllid yn enwedig o ystyried y gofynion gwybodaeth oherwydd yr ymateb ariannol i Covid 19 a heriau technegol gweithio gartref.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Byddai'r cyngor yn torri ei ddyletswydd statudol pe na allai gymeradwyo'r cyfrifon erbyn 30 Tachwedd.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae'n ofynnol o dan Adran 151 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 i awdurdodau lleol wneud trefniadau ar gyfer gweinyddu eu materion ariannol yn iawn. Mae'n ofynnol o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 i'r Archwilydd Penodedig archwilio ac ardystio cyfrifon y cyngor a rhaid iddo fod yn fodlon bod y cyfrifon wedi'u cwblhau yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2018.